

Lupa- ja valvontavirasto

Kirjaamo

PL 20, 13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

Viite LVV-U/29007/2026

LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUEEN SELVITYS, KOSKIEN PELASTUSTOIMEN PALVELUTASON HUOMATTAVIA PUUTTEITA

1. Tausta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi 10.4.2024 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimea korjaamaan merkittävät puutteet ensimmäisen yksikön toimintavalmiudessa. Asian valvonta siirtyi 1.1.2026 Lupa- ja valvontavirastolle. Korjausmääräyksen tavoitteena oli, että vuoden 2025 loppuun mennessä ensimmäisen yksikön toimintavalmius paranisi siten, että jäljelle jäisi enintään 10 ongelmaruutua eli riskiruutua, joissa toimintavalmiusaika ei täytä lain vaatimuksia.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen selvityksen mukaan:

- Vuoden 2024 lopussa alueella oli 16 ongelmaruutua, mukaan lukien Espoon Otaniemen neljä riskiruutua, joiden korjaaminen oli määrätty vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Vuoden 2025 lopussa ongelmaruutuja oli edelleen 18.
- Vuoden 2025 aikana kaksi uutta ongelmaruutua syntyi Espoon Tapiolaan ja Kirkkonummen Sundsbergiin.
- Neljä ongelmaruutua poistui riskiluokan laskun vuoksi.
- Yhtään ongelmaruutua ei poistunut toimintavalmiuden paranemisen seurauksena.

Lupa- ja valvontavirasto arvioi tilanteen sekä vanhan että uuden pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohjeen perusteella. Vuoden 2025 alusta käyttöön otettu uusi ohje muutti arviointitapaa ja riskiruutujen määrittelyä, mutta ei lieventänyt korjausmääräyksen vaatimuksia.

Uuden ohjeen mukaisessa tarkastelussa Länsi-Uudenmaan alueella oli vuoden 2025 lopussa 17 riskiruutua, joissa oli pitkäkestoisia puutteita ensimmäisen vasteen toimintavalmiusajoissa. Nämä vastasivat sisällöltään korjausmääräyksen tarkoittamia ongelmaruutuja.

2. Lisäselvityspyyntö

Edellä esitetystä johtuen Lupa- ja valvontavirasto on aloittanut valmistelun uhkasakon asettamiseksi annetun korjausmääräyksen tehostamiseksi. Ennen sen mahdollista asettamista Lupa- ja valvontavirasto pitää kuitenkin tarkoituksenmukaisena antaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimelle vielä mahdollisuuden esittää lisäselvitystä korjausmääräyksen tavoitteiden saavuttamiseksi mahdollisesti tehdyistä suunnitelmista, päätöksistä ja niiden toteutusaikataulusta. Aiemmissa selvityksissä esitettyjä korjaustoimenpiteitä ei tarvitse Lupa- ja valvontavirastolle uudelleen esittää.

Lupa- ja valvontavirasto toivoo saavansa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimelta vapaamuotoisesti kaiken tiedon korjausmääräyksen tavoitteiden saavuttamiseen liittyvän tiedon, jota Lupa- ja valvontavirastolle ei ole aiemmin esitetty.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää esittämään mahdolliset korjaustoimenpiteisiin liittyvät korjaussuunnitelmat niin, että ne yksilöidään kuhunkin edellä esitettyyn ongelmaruutuun taikka ruutujen muodostamaan alueeseen liittyväksi (esimerkiksi ruutu ID XXXXX tai Espoon Juvanmalmin ja sen läheisyydessä olevat ongelmaruudut, Espoon Otaniemen ongelmaruudut). Lupa- ja valvontavirasto pyytää esittämään mahdolliseen kirjallisen lisäselvityksen 13.8.2026 mennessä.

3. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastaus

Vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätös on parhaillaan valmistelussa ja se etenee hyvinvointialueen päätöksentekoon syksyllä 2026. Palvelutasopäätökseen sisältyvässä kehittämissuunnitelmassa käsitellään toimintavalmiudessa tunnistettuja puutteita, niiden korjaamiseksi mahdollisia toimenpiteitä, kustannusvaikutuksia sekä toteuttamisedellytyksiä. Koska palvelutasopäätöstä ja siihen liittyvää taloussuunnittelua ei ole vielä hyväksytty, hyvinvointialue ei voi tässä vaiheessa esittää lopullisia päätöksiä tai sitovia toteutusaikatauluja muista kuin jo päätetyistä tai käynnissä olevista toimenpiteistä. Puutteet huomioidaan kuitenkin valmistelussa riskiruutukohtaisesti ja osana vuosien 2027–2030 kehittämis- ja taloussuunnittelua.

4. Suunnitellut korjaustoimenpiteet ongelmaruuduittain

ID: 49549, 49595,50269 Otaniemen alue

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on 15.6.2026 hyväksynyt Otaniemen paloaseman hankesuunnitelman. Tavoitteena on, että uusi paloasema on valmis vuonna 2030. Vuosina 2026–2030 toimitaan väliaikaisella paloasemalla, joka on jo parantanut Otaniemen riskiruutujen tavoitettavuutta.

Tilastojen mukaan tällä alueella tavoitettavuusajat ovat melko lähellä tavoitetta, joten tulevaisuudessa korjauskeinona on lähinnä paloasemalta lähtemisnopeuden parantaminen korjaamalla oviin tarvittava automatiikka. Tällä hetkellä ovet suljetaan manuaalisesti. Myös pelastusajoneuvon kulkureittiä paloaseman edustalla pyritään nopeuttamaan muokkaamalla edessä olevan parkkipaikan pysäköintijärjestelyjä.

ID: 50265 Suurpelto

ID: 48914 Olari/Friisinkallio

ID: 47565 Finnoo

ID: 47559 Kivenlahti

ID: 51612 Tuomarila

Tehtävät ovat enimmäkseen automaattisen paloilmoittimen kautta tulleita. Kyseisen tehtävätyypin tehtävissä on eräänä keinona korjata onnettomuusseloste vastaamaan todellisuutta, eli esim. korjaamalla tehtävän kiireellisyysluokkaa. Tämä on koulutuskysymys, johon jo yritetty panostaa. Jatkossa teemme koulutuskäyntejä myös paloasemien esimiespalavereissa.

Varsinkin Tuomarilan ja Espoon keskuksen alueella on vuosien 2025–2027 aikana käynnissä mittavat katutyöt, jotka jo nyt vaikuttavat alueen tavoitettavuuteen.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on ollut mukana Espoon kaupungin kanssa niin sanotussa HALI-projektissa (liikennevalotusjärjestelmä). Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on tunnistanut liikenteestä johtuvat tavoitettavuusongelmat ja on aloittanut HALI-projektin, jonka avulla pyritään vaikuttamaan liikennevalojen toimintaan hälytysajolle suotuisalla tavalla, joka nopeuttaisi hälytysajon sujuvuutta jatkossa. Liikennevalokartta on liitteenä 1.

Projekti on edennyt hitaasti, mutta nyt vuonna 2026 Espoon kaupunki on esitellyt kartan (liite 1), minkä mukaisesti liikennevalot varustetaan kauko-ohjauksella. Jatkossa myös pelastuslaitoksen yksiköt varustetaan järjestelmällä, joka mahdollistaa liikennevalojen ohjauksen.

ID: 48907 Sundsberg

ID: 48228 Masala

Tehtävät ovat enimmäkseen automaattisen paloilmoittimen kautta tulleita. Kyseisen tehtävätyypin tehtävissä on eräänä keinona korjata onnettomuusseloste vastaamaan todellisuutta, eli esim. korjaamalla tehtävän kiireellisyysluokkaa. Tämä on koulutuskysymys, johon jo yritetty panostaa. Jatkossa teemme koulutuskäyntejä myös paloasemien esimiespalavereissa.

ID: 57691, 57692, 57016 Juvanmalmin alue

Tehtävät ovat enimmäkseen automaattisen paloilmoittimen kautta tulleita. Kyseisen tehtävätyypin tehtävissä on eräänä keinona korjata onnettomuusseloste vastaamaan todellisuutta, eli esim. korjaamalla tehtävän kiireellisyysluokkaa. Tämä on koulutuskysymys, johon jo yritetty panostaa. Jatkossa teemme koulutuskäyntejä myös paloasemien esimiespalavereissa. Alueen tehtäviä suorittaa myös Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, joten heidän kanssaan jatketaan yhteistoiminnan kehittämistä.

ID: 59041 Odilampi

Odilammen riskiriuudun osalta pelastuslaitoksen omat vaikutusmahdollisuudet ensimmäisen paikalle saapuvan yksikön tavoitettavuuteen ovat rajalliset, koska tavoitettavuusmittausten perusteella nopeimmat yksiköt tulevat Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueen ulkopuolelta. Alueen tilannetta

tarkastellaan osana palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmaa sekä alueiden välisen operatiivisen yhteistoiminnan näkökulmasta.

ID: 55628, 57653, 57657 Lohjan alue

Ruudun 55628 osalta paloaseman paikka on jäänyt kaupunkikehityksen osalta väärään paikkaan, jonka aiheuttamiin toimintavalmiusaikahaasteisiin on lyhyellä aikavälillä käytettävissä vain rajallisia korjauskeinoja.

Tehtävät ovat enimmäkseen automaattisen paloilmoittimen kautta tulleita. Kyseisen tehtävätyypin tehtävissä on eräänä keinona korjata onnettomuusseloste vastaamaan todellisuutta, eli esim. korjaamalla tehtävän kiireellisyysluokkaa. Tämä on koulutuskysymys, johon jo yritetty panostaa. Jatkossa teemme koulutuskäyntejä myös paloasemien esimiespalavereissa.

Lohjan alueella erityisesti ruudun 55628 osalta pysyvä ratkaisu kytkeytyy palveluverkon ja paloaseman sijaintia koskevaan pitkän aikavälin suunnitteluun. Lyhyellä aikavälillä korjausmahdollisuudet ovat rajallisia, mutta alueen puutteet huomioidaan vuosien 2027–2030 palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmassa ja taloussuunnittelussa.

Lopuksi

Kuten Lupa- ja valvontaviraston (LVV) selvityspyynnössä mainittiin, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen riskiruutujen tavoitettavuustarkastelu on tehty ”vanhan toimintavalmiuden suunnitteluohjeen” mukaisesti siihen asti, kunnes uusi ohjeistus astui voimaan. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen oma toimintavalmiusaikatarkastelu voi poiketa siis hieman LVV:n tarkastelusta.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos esittää, että yhteistyö jatkuu myös siten, että LVV toimittaa pelastuslaitoksen paikkatietoasiantuntijalle toimintavalmiuden valvontaan perustuvan mittariston. Näin voisimme mahdollisesti yhtenäistää tulosten arviointia.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää toimintavalmiudessa tunnistettujen puutteiden korjaamista pelastustoimen kehittämisen keskeisenä tavoitteena ja sitoutuu huomioimaan ne palvelutasopäätöksessä, kehittämissuunnitelmassa sekä taloussuunnittelussa ja seuraamaan niiden kehittymistä osana pelastustoimen palvelutason arviointia.

LIIKENNEVALOKARTTA

